

„A jó ember jóakaratot nyer az Úrtól.” Péld 12,1

Jóakarát

A MAROSI UNITÁRIUS EGYHÁZKÖR HÚSVÉTI KIADVÁNYA

HÚSVÉTI CSODÁLKOZÁS

„... CSODÁLKOZOTT MAGÁBAN A TÖRTÉNTÉKEN.” Lk 24,12

Péternek annyi pénzt nem tudtak volna adni, hogy elárulja Jézust. S mégis megtette? – szinte hallom kedves olvasó az első mondat utáni rákérdezést. Vagyis vannak dolgok, amelyeket nemcsak pénzért teszünk meg. Mint ez a Jóakarát kiadvány például. Ezért nem jár anyagi juttatás, sem a szerkesztőnek, sem a korrektúrának, sem a tördelőnek, sem a főszerkesztőnek, sem pedig az írók szerzőinek. Egyedüli anyagi kiadás e lapért az a nyomdai kiadás költsége. Eddig nem sikerült a kiadványért adományokat kapni – ezért ilyen és ezért ez az ára a lapnak, és ezért ilyen ez a lap. Sajnos (?) nem élt e lap önkéntes szerkesztősége a Communitas pályázati lehetőségével sem, a lapkiadások anyagi segítsége érdekében.

Szóval vannak dolgok melyeket nem pénzért teszünk meg és vannak dolgok (remélem) amelyeket pénzért sem tenénk meg. Így például Péternek sem tudtak volna annak idején annyi pénzt feljánlani, hogy Júdásként elárulja Jézust. De amikor megtagadta, akkor sem pénzért tagadta meg. Senki sem írt ki pályázatot arra, hogy kinek a kakasa szólaljon meg amikor Péter tagad! Senki sem ajánlott fel semmilyen adományt annak, aki megismerteti Júdást a jézus-sírató keresztényekkel. Jaj Istenem! Lehet-e annyi pénze valakinek, hogy még Júdást is letudja fizetni, hogy ne tagadjon? Van-e annyi pénze valakinek, amit Péternek feljánlhat, hogy nem tagadja meg Jézust? Nahát, hogy minden a júdás-fizetésből induljon ki, és a péteri koldusjoghhoz térjen vissza! E Jóakaratot a jóakarát hozza létre, tagadja meg, vagy feszíti keresztre és őrzi a sziklasírnál, hogy nehogy húsvétja legyen. Ez a Jóaka-

rat a Marosi Unitárius Egyház kör ünnepi kiadványa. A jóakarátoknak is vannak betűi, és vannak mondatai amelyeken, akár csodálkozni is lehet. Mint Péter ahogy csodálkozott magában.

Vajon csakugyan Péter volt e zárójeles evangéliumi üzenetben? Vajon nem Tamás hitetlenkedett ismét? Miért kellett zárójelbe tenni a szentírásban a jézus-tagadó csodálkozást, miután a büntudat is ott lüktetett a megnémult csend robajló örületébe? Miért is kell annyi húsvéti kérdést feltenni? Vagy talán nem elég hinni és elindulni a hitnek megtartó ösvényén?

Kérdezted meg valaha, hogy miért rügyeznek tavasszal a fák? Kérdezted meg valaha, hogy befér-e az isteni „fenntartható fejlesztésének a tervébe”, hogy ott is rügybe fakadjon a természet, ahol nem látják csak a vadak? Kérdezted meg valaha, hogy mennyit ért elhunyt nagyszüleid, szüleid, testvéred, gyermeked élete? Hogy is lehet ilyen kérdést feltenni, igaz? Mert vannak dolgok, amelyek pénzben nem mérhetők és vannak dolgok, amelyeket nem pénzért teszünk.

Ahit sem a gazdasági Amutatók függvénye: ha jól élek hiszek, ha nem jól élek nem hiszek – lehet így gondolkodni? Talán lehet, de akkor eldugultak a lélek gyógyító gejzírei és örök anyagi didergésben vacognak a keresztthordozó veronikák gúnyolói. Istenem, Istenem! Húsvét! Adjon ez ünnep számunkra áldást és belső erőt, mint ahogy a föld mélyéből kitörve megtalálja a forró víz a repedések falait, és feltör a meleg, feltör a víz, feltör az élet-erő! Mint ahogy a rügyek a fák kérgének fájdalmas sóhajtózáisaiban kelnek életre, mint ahogy a hazaérkező vándormadarak hazatalálnak fészükre, mint ahogy jót akarunk mi is egymásnak és közösségünknek, ahova tartozunk, és akik hozzánk tartoznak!

Péter csodálkozozott, hogy nem találja Jézust a sziklasírnál. Péter nem állott meg a csodálkozásnál, ő vallott és tett. Akarta és cselekedte a jót, mert a jézuskövető áhítat benne így talált visszhangra. Adjon az Isten e Jóakarát olvasóinak áldást, békességet, kitartást, hitet, hogy rácsodálkozzunk mi is az élet szépségeire, a húsvét megtartó evangéliumára. Így legyen.

SÁNDOR SZILÁRD

Haláltusákat és továbbéléseket gondviselő Istenünk, a nagypéntek keserősége feketén kendőzi lelkünk egét, s a kínos kereszthalál, a megszégyenítő büntetés képei még elevenen élnek emlékezetünkben. Tehetetlenül függő emberi roncsként láttuk a Te legjobb gyermekedet, s a reményt nem ismerő kétségbeesés bitorlata gondolatainkat. Hiszen fényforrás volt ő sokak számára, s a Tőled kapott világosságot bőkezűen mérte a sötétségben, Rólad tanúskodva ezáltal. Hirdette és megélte a Te akaratodat, s gondviselő szeretetedben bízva mondta: „Atyám, a te kezvedbe teszem le az én lelkemet!” Az ő csodálatos személyisége, egyedülálló példaadó élete nem engedi hogy elcsüggedjünk, s hitünk számszegetten porba hulljon. Hisszük, hogy az örök húsvét napfényében a földi titkok más megvilágításba kerülnek. A Jézus által hirdetett gyönyörű eszméket ártatlan kisgyermekeknek látjuk, s kötelességszerűen érezzük, hogy ezeket nem rekeszhetjük ki felelőtlenül a külső sötétségre és hidegre.

A kereszten felkiáltó Mester hangja a születés lélekharangjait kondítja meg bennünk. Tudatosul bennünk emberi életünk korlátoltsága, felismerjük, hogy az ember a halálra született, de ugyanakkor meg vagyunk győződve, hogy a halál szüli meg számunkra az örökéletet. Hisszük, hogy az igazságot s a szent okokból élni akaró életet nem lehet keresztre feszíteni, koporsóba tenni és sziklasírba zárni, mert a keresztfát kikezdi az idő vasfoga, a vasszegek szavatossági ideje lejár, s a nagypénteki kétségbeesés-hangulat után futótűzként terjed a jó hír: „Jézus él!” Hogy miként él, arról teljes bizonyossággal nem szólhatunk, mert ennek a titoknak Te vagy az egyedüli ismerője Istenünk. Lelkünk kiszikkadt talaja ennek ellenére szomjasan szívja magába ezt az örömhírt.

Húsvét örömnepén közös fohásznkat küldjük Feléd:

“Uram, gyarló és kevés a mi értelmünk a Te örök és végtelen valóságod átlátására, a Te igazságaid teljességének megismerésére. Engedd meg nekünk, hogy minél többet megláthassunk a Te valóságodból, minél mélyebben behatolhassunk a Te igazságaidba, őrizz meg minket attól, hogy ostobán és felfuvalkodottan azt higgyük: csakis az a Te valóságod, csakis azok a Te igazságaid, amit nekünk mindebből megsejtenünk engedtedl.

Kérünk Atyánk őrizz meg attól, hogy megvessünk vagy gyűlöljünk, üldözzünk és kitagadjunk a Te népedből azokat a felebarátainkat, akiknek elméjébe Te a Te igazságaidnak más morzsáit engedted hullni.”

Áldd meg a mi húsvéti ünneplésünket, s a Te legjobb gyermeked életpéldáján keresztül taníts minket imádkozni és dolgozni! AMEN.

(MEGJEGYZÉS: Az idézet szerzője Veress Zoltán egykori kolozsvári író és szerkesztő, a Svédországi Protestáns Gyülekezet országos felügyelője, az Új kéve lap szerkesztője)

PÁLFFY TAMÁS SZABOLCS

FOTÓ: ANDORKÓ ATTILA

Jézus a Hegyi Beszédben felhívja figyelmünket egy fontos dologra: „Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt...” (Mt 5, 16a). Feltehetjük magunkban a kérdést, hogy Jézus miféle ragyogásra gondol.

Téli időszakban az emberek hajlamok elzárkózni egymás elől. Rövid napokon mindenki igyekszik beosztani munkáját, és felállítani a tennivalók fontossági sorrendjét, hogy amire lemegy a nap minden készen legyen. Mi lehet az oka annak, hogy nem szeretünk sötétben dolgozni? Miután a Nap nyugovóra tért, miért érezzük azt, hogy munkánkat minél előbb be kellene fejezni és tanulni a Nap példájából? Gyakran abba a tévedésbe esünk, hogy a tél csak erről szól. Korán fekvés, gyors munkavégzés, örökös küszködés a sötétséggel. Hol marad a „világosság”, a „ragyogás”, a hit fényességének kinyilvánítása akár a téli esteken is.

Mindezek után mintegy fellélegzőképpen közeledni kezd a tavasz. Az emberek kibújnak télen nagy igyekezettel fűtött lakásaikból és egy-egy napsütéses délutánon talán még sétálásra is képesek. Az arcokon megjelenik a mosoly, az elégedettség, és az emberek mintha kezdenék jobban szeretni egymást. Mindez a tavasz varázsának köszönhető. Ha ez így van, akkor a tavasz kinek köszönhető? Kinek köszönhetjük a rügyező fákat, a csiripelő madarakat, a gyerekek játszótéri hancúrozását, az Istenisztelet utáni napsütéses vasárnapi sétákat?

Mennyire csodálatos, hogy ennyi szép, tiszta, fényes, tavaszi fogalom egyetlen névben kimondható, és ez nem más, mint Isten.

Isten nem várja el, hogy kérjük a tavaszt, Ő meglátja azt a végső pillanatot, amikor az embereknek már nagyon nagy szükségük van a világgosságra. Mi emberek gyakran félreértjük Isten felhívását és azt gondoljuk, hogy elegendő, ha a melegebb, napsütésben gazdagabb napokkal egy időben elkezdjük „ragyogásunkat”. Mindez tévhit, hiszen a tavaszi napsütés mindenki számára örömteli jelenségét, helytelen párhuzamba állítani az Isten által ránk bízott munkával. Érzésem szerint a téli, hideg, napsütésmentes napokon gyakran sokkal nagyobb szükség lenne az emberek „ragyogására”, mint bármelyik napsütés tavaszi napon.

A tavaszi napsütés és öröm, bár jobban érzékelteti Isten szeretetét, az egész évben „világító”, fényében soha ki nem alvó emberben gyönyörködik Atyánk és a jézusi fényforrásra vágó embertársunk is.

SZÉKELY ZSUZSANNA

HÚSVÉTI LOCSOLÓVERS

Furcsa dolog történt nálunk az éccaka ravasz róka koma bésuadt az ólba.

A tyúkok közt csapott ökelme lakomát s elvitte a huncut a tyúkok kakasát.

A tyúkok búsultak, rendre megkotoltak és a szent ünnepre még egyet sem tojtak.

Azért jövék ide, hogy talán megszánnak és piros tojással engem megtraktálnak.

Nehogy a tojásban azért hiány essék jövő esztendőben a kakas is tojjék!

PÁLFFY ÁKOS

Mt 11, 29: „Vegyétek föl magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok: és nyugodalmat találtok a ti lelkeiteknek.”

Kedves húsvétot ünneplő keresztény Testvéreim!

Húsvétkor mindannyian ünneplőbe öltözünk. Felfrissítjük otthonunkat, ruhátarunkat. Jó volna hasonlóképpen felfrissíteni, „kitakarítani” lelkünket is. Hogyan tegyük? – kérdezzük. Hogy nyissuk ki lelkünk ablakait, hogy seperjük fel padlóját? Nagyon egyszerű. Ünneppanapon, templomba menet szívünk friss levegőt, köszönésünk legyen csupa jókivánság, és közben emlékezzünk. Hogy mire? Hát mindenre.

Emlékezzünk:

- Az első húsvétra, amikor a zsidó nép megérezte az Egyiptomból való szabadság után a szabadság ízét. Az újrakezdésnek lehetőségét.

- A mesterre, az Élet mesterére, akinek nem a neve, nagysága, hatalma a fontos, még talán az sem, hogy Isten vagy ember fia, hanem inkább az, hogy miként élt, tanított, mit hagyott hátra. Jusson eszünkbe minden szava.

- Egykori terveinkre, álmunkra, célunkra, fiatalos lendületünk, megvalósításainkra, eredményeinkre.

- Hányszor jutott eszünkbe a mester intése, figyelmeztetése, példája.

A názáreti Jézus, egy csodálatos életet valósíthatott meg. Mint ember tudott úgy élni, hogy minden cselekedete megegyezzen gondviselő Atyjának akarataival. Ha Isten volt, akkor ezt könnyen megtehetette, de ha ember volt bizonyára nagy akaraterőre volt szüksége. Erő kellett ahhoz, hogy még ellenségeit is szeresse, ha megütik a jobb arcát, oda tarthassa a balt is, mindig megbocsátó és megértő legyen.

Ez a még ma is megvalósíthatatlan életszemlélet ígért feltámadást és adott örökéletet!

Nagypénteken meghalt, visszaadta lelkét teremtőjének és rá három napra eszméiben győzedelmeskedett, hiszen a megmaradt 11 tanítvány 11 Jézussá lett, s ez az első pünkösdkor 3000-é vált, ma már több mint egy milliárd. Vajon hány ma élő keresztényben – Jézus követőjében – diadalmaszkodik a mester, az élet mesterének eszméje? Hányunkban „támadt fel” a Jézusi élet vágya, mely továbbra is feltámadást ígér és örökéletet ad? Követőjévé nem megkeresztelkedésen keresztül lesz az ember, hanem úgy hogy ha olyan akar lenni mint ő.

Ismerünk tehát egy embert, akinek egyik legnagyobb tulajdonsága – amire minden más tanítása épül – alázatossága volt. A kevélyek a békétlenkedők, az ítélkezők, az erőszakoskodók tartozhatnak bár az egyházhoz, de nem nevezhetők Jézus követőinek, mert nem alázatosak.

Milyen az alázatos ember?

- Önmagával szemben szigorú, másokkal szemben elnéző.

- Úgy tesz jót, hogy hálás azért, hogy jót tehet.

- Cselekedeteiért nem vár hálát.

- Önzetlenül tud szeretni és áldozni.

- Jelszava: Szelídséggel a gyűlölség ellen.

A mai ünnepünk is meg van a lehetősége, hogy föltámadjon a mester. Ez viszont tőlünk függ. Az alázatosság csak egy a sok megélésre váró tulajdonságok közül. Az idén húsvétkor elég, ha csak az alázatosságot hozzuk felszínre és juttatjuk érvényre nap, mint nap.

A leírtak sugallta gondolatokból vigyük magunkkal a következő intelmeket:

„Mindenekelőtt tudni kell, mit tanított Krisztus. Azután élni kell azt.” (Erasmus)

„Ne akarj több lenni, többet mutatni, mint, aki vagy, amennyi vagy” (Rousseau) – mert Jézus sem akart több lenni, mint, aki volt.

Abban a reményben, hogy sokunknak sikerülni fog, kívánok minden olvasónak Istentől áldott, boldog húsvéti ünnepeket.

ÁMEN

LÁZÁR LEVENTE

Mk 16,8 és Lk 24, 5-6: „Ekkor kijöttek, és elfutottak a sírbolttól, mert remegés és döbbenet fogta el őket; és senkinek sem mondtak el semmit, mert féltek.” és „Majd amikor megrémülve a földre szegeztek tekintetüket, azok így szóltak hozzájuk: „Mit kerestek a holtak között az élő? Nincs itt, hanem feltámadt.”

Még pár esztendő és lassan Jézus halálának kétezer esztendő évfordulójához érünk. Több száz esztendeje már, hogy a keresztény világ nagypénteket és húsvétot ünnepel és emlékezik. 2009-ben is így vagyunk ezzel. Készül a világ, készülünk, úgy ahogyan illik. Az asszonyok feje már hetekkel azelőtt fő a sok gond miatt: takarítás, sütés, főzés, tojásfestés és még ki tudja hányféle tennivaló. Sűrög-forog mindenki, alig éri utól magát az ember az ünnepre készülődésben. Bele is fáradnak, mire húsvét reggele elérkezik. De megérte, mert rendben van minden: ragyog a lakás és a festett tojás, hogy a napra lehet nézni, de előbbiekre nem. Kalács, sütemény és a sok jó falat ott sorjázik a kamrában, mint a masírozó katonák.

És közben harsog az örömhír „Jézus feltámadott.” Jól van gondoltam magamban, ha így van, hát elindulok és megkeresem, valahol itt kell lennie, ha feltámadott. Annál is inkább, mert a Jézus testét bebalzsamozni akáror asszonyoknak is azt mondta a két férfi „Mit kerestek itt a holtak között az élő? Nincs itt, hanem feltámadott [...]”. Egy esztendeig kerestem testvéreim, megszerettem a szememet eleget, de bizony nem nagyon találtam, pedig rengeteg híradót olvastam el és néztem meg a televízióban, hátha rábukkanok, és barangoltam eleget az utcákon is. Hitetlenkedő Tamás kezdek lenni és az asszonyokhoz hasonlóan én sem mertem, merem elmondani az örömhírt, hogy láttam volna, találkoztam volna Jézussal: pedig mondják, feltámadott. Ahogy az evangélista mondja „az ő szavuk csak üres beszédnek látszék” – nem hiszek lassan én sem nekik.

Testvéreim, ne értetek félre. Unitáriusként én sem hiszem a testi feltámadást, így a Jézusét sem. Amint a Halotti Beszéd írója is mondja, por és hamu vagyunk. A lélek pedig halhatatlan, így hát nem is kell az feltámadjon: a Jézusé sem. Akkor hát meg miért kerestem én Jézust, mint egy megrögzött eszelős, ha nem is hiszek a feltámadásban?

Megvallom azért, mert én nem is a testi Jézust kerestem. Én másképp szerettem volna találkozni vele, felismerni őt az utcákon, a híradásokban. Én a jézusi lelkületet, eszméket, cselekedeteket kerestem az emberekben, közösségekben, gyülekezetekben, az emberiség minden megnyilvánulásában. Azt reméltem, hogy jelen van itt és így él mindenhol, mindenki Jézus, az ő tanítása, példamutatása. Hittem és remélte, hogy így támadott fel és hogy így támad fel minden egyes húsvétkor....

De nem, halott Ő. Halott is marad, mert sokak számára nehéz a jézusi megbocsátás, könyörület, irgalom, amiről a gonosz szolga példázatában beszél: bocsáss meg felebarátodnak újra és újra, hiszen te is sokszor vétkezel, hibázol.

Mert nehéz a szolgálatkészség, önzetlen szeretet, hogy mindenkin, aki szükségét szenved, egyformán segítsünk: ahogyan az irgalmas szamaritanus példázatában buzdít. Mert nehéz a tisztánlátásra, igazi önismeretre, hibáinkra rámutató alázat ruháját felöltöni, amint annak szükségéről a képmutató farizeus példázatában figyelmeztet. Mert kevés az akarat, azt betölteni, amire szüntelenül felszólít: „Legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok is tökéletes.”

Hogy Ő halott: eszméje, tanítása, példája sok-sok helyen, bizonyosság e világ. Nézzétek a megaláztott, kifosztott, száműzött, kiontott emberi életeteket. Igazi nagypéntek néha ez a világ: mely semmibe veszi, kipellengérezzi együgyűen az igazgyöngyöket, akárcsak a tudatlan római katonák Jézust. Sok-sok tudatlan római katona van ebben a világban... Úgy-e tapasztaljuk?

De néha az én arcomat is felismerem a Barabást követelő tömegben. Akkor, amikor bennem is felülkerekedik a hiúság, az önérdek, amikor híjjával vagyok az őszinteségnek, alázatnak, önzetlenségnek, bölcsességnek, szeretetnek. Ilyenkor magamban sem találok Jézust, ilyenkor az én lelkemben is halott.

Nagypénteket húsvét követi, a reménytelenséget mindig a remény, az újjászületés, feltámadás csírája, lehetősége. Talán emlékszünk arra a történetre, amikor Zákeus találkozott Jézussal, hogy e találkozás élete folyását új mederbe terelte.

Minden húsvét, találkozás Jézussal, mely talán a mi életünket is képes tökéletesedés útjai felé irányítani. Talán a rá való emlékezés, élővé teszi a jézusi életpéldát, tanítást, hogy embertársaink bennünk ismerjék fel Őt. Talán eljön a nap, hogy a legtöbb emberi lélekben nem üres sírkamrára találunk, hanem olyan otthonokra, melyek a názareti Jézus lakozik.

Keressük hát lelkünkben a feltámadott, élő Jézust! Hogyan?

Legyünk irgalmas samaritánusok, alázatos vámszedők, megújulást óhajtó Zákeusok, tékozló fiuk, egymásért aggódó, egymásra odafigyelő „jó pásztorok”.

Legyünk Istennek jó sáfárjai, gyermekei, akik magukon hordozzák Teremtőjük hasonlatosságát. Legyünk azért, hogy életünket ne a nagypénteki fájdalom és szomorúság kísértse, kísérje, hanem a húsvéti reménység és öröm.

ÁMEN.

PÁL JÁNOS

ÍGY ÉLÜNK MI

A marosvásárhelyi ifjúsági együletet 2009 januárja előtt olyan tengerparthoz hasonlítottam, ahol az apály-dagály váltakozása mindennapos dolog.

Január óta megváltozott a helyzet. A mi „tengerpartunkon” örökös dagály uralkodik. Előnti szívünket a lelkesedés, a ragaszkodás, és a láthatatlan fonál – amely összeköt bennünket – jelzi, ha valaki a csapatból nincs jelen a pénteki találkozón. Ennek két oka van. A karácsonyi töltött káposzta emléke már több mint egy hónapos nyomot hagyott ízlelőszerveinken, amikor a Bolyai téri Unitárius Egyházközség tanácstermében egy „nagy-ifit” hívtunk össze a következőképpen: meghívókat készítettünk a 2004-2008 között konfirmált ifjú egyháztagok számára, ezeket elküldtük, és a megbeszéltnél vártuk az érdeklődő fiatalokat. Nagy örömünkre szolgált, hogy nem kellett csalódnunk, ugyanis szép számban összegyűltünk. Érdekes játékok, beszélgetések titokzatos világába vezettük be a kíváncsiskodó újoncokat, s amint az eredmény mutatja a nagy többség ezeket annyira érdekesnek találta, hogy azóta sem tud megválni a péntek délután nyújtotta varázstól.

Már szinte egy hónapja tartott ismeretségünk az új tagokkal, amikor hárman, vállalkozó szellemű fiatalok, jelenlétünkkel megtiszteltük a XII. ODFIE Versmondó- és népdaléneklő verseny szervezőit és résztvevőit Sepsiszentgyörgyön. Ez a hétvége is mély nyomot hagyott szívünkben, és nem csak a szereplésünk miatt érzett izgalomtól, hanem a csodaszép pillanatoktól is. Visszatérve péntek délutáni alkalmainkra, mostanában egyre tudatosabban építjük be együttléteinkbe az ODFIE ez évi témáját: a környezetvédelmet. Ez év késő tavaszára személgyűjtő akciót is tervezünk.

A közelmúltban lezajlott tevékenységeink közé sorolható március 15. ünnepségünk.

Néhány fiatal úgy döntött, hogy szavalaikkal megörvendeztetik úgy a Kövesdombi Unitárius Egyházközség híveit, mint a Bolyai téri Unitárius Egyházközséghez tartozó hívek seregét.

A terv megvalósítása sikeres volt, a hívek örömmel fogadták a székely-magyarságukat büszkén, őszintén vállaló ifjak emlékezését a több mint másfél évszázada történetekre.

Nemrégiben egy újabb alkalomnak adtunk teret és időpontot, amikor találkozhatunk barátainkkal, társainkkal: kéthetente vasárnap délután hat órától a Bolyai téri unitárius templomban sorra kerülő ifjúsági istentiszteleten. Gyakran kérünk fel más egyházközségben szolgáló lelkészt vagy lelkészjelöltet az istentisztelet megtartására. Még egyetlen alkalommal sem volt tele a templomunk, de bízunk benne, hogy annak is eljön az ideje.

Örömmel állíthatom, hogy ifjúsági egyletes életünk menete az utóbbi időben 180 fokos fordulatot vett és ezt egyáltalán nem bánjuk.

Fiatalok, erősek, bátrak vagyunk, tervezünk, szeretjük egymást és hisszük, hogy megsegít minket az egy, örök, igaz Istenünk.

SZÉKELY ZSUZSANNA

FOTÓ: ANDORKÓ ATTILA

HÚSVÉT ANGYALAI (ELMÉLKEDÉS)

Mt 28, 2: „*És íme, nagy földrengés volt, az Úr angyala leszállt a mennyből, odament, elhengerítette a követ, és leült rá.*”

Jézus születését karácsonykor ünnepeljük, keresztre feszítésének és halálának napja Nagypéntek. Arra a kérdésre, hogy a testi halál, elmúlás után mi következik: erre húsvéti hitünk adja meg a választ.

Aki akarja és el tudja fogadni húsvéti hitünk ajándékát, annak lelkében a nagypénteki elmúláson túlmutató reménység gondviselő szeretetének öröme árad szét. E húsvéti hit az a kezdet, amikor az elhaló búzaszem kalászt érlel, amiből kenyér, az élet kenyere kerül az asztalra. Húsvét a tavaszi napéjegyenlőséget követő holdtölte utáni első vasárnap van - tanultuk meg kátenkből és mondtuk hitvallást tevően konfirmációnk alkalmával. Húsvét előtti időben az éjszakák hosszabbak, a nappalok rövidebbek, húsvét után a nappalok egyre nőnek, az élet diadalmaskodik a halál felett. Húsvét - a halál utáni lét folytatásába vetett hit kifejeződése. Húsvét: az örökélet reménysége, az elmúlást legyőző hit.

Húsvét: az ajándékozott hit vigaszában otthonra találó hívő ember ünnepe.

Húsvét: hit, ami nem marad csupán egy szűk közösség kizárólagos "birtoka", vagy "joga" - húsvét, a bőjtben megtisztult emberek közös ünnepe. Húsvét: ahhoz a lelki közösséghez való kapcsolódás ünnepe, ahol a megtisztult gondolat és érzés, akarat és cselekedet fonódik egységes megtartó, megváltott, megszabadított élet-örömmé. Húsvét: amikor már "selymit a barka kitakarta és sárga virágját bontja a som", (Áprily Lajos) amikor "tavasz van gyönyörű" (József Attila). Húsvét: amikor a mindent megszépítő újjáélesedéssel nemcsak a termőföld melegedik fel, de felmelgednek az emberi érzések és jóságot sugároznak, mint ahogy a virág is kitarja szirmait a porban mászkáló, újjáéledő hangyának, tücsöknek, bogárnak és a széles kék égboltnak. Húsvét: a fájdalmakat legyőző hit, a gyógyulás reménységének az ünnepe.

Húsvét: amikor kimondom, leírom e szót, együtt dobban meg a szívem a rügyező fák ágain gyümölcsöt remélő szirmok szélben való lengedezésével. Húsvét szent ünnep, amikor Jézus legyőzte a halált, az elmúlást és hitet adott örökségül ezáltal, amelyben a gondviselés oltalmába menekülve otthonra talál a megváltásban újjászülető ember. Húsvét az az esemény, amelynek fontosságát Jézus tanítványai negyven nap után értették meg áldozócstörtök alkalmával, az a hit, amely a Lélek diadalát hozta ötven nap után pünkösdi ünnepén, amikor a hit egyházzá nemesedett, az a hit, amely nélkül ma árvák lennénk, mert életünk nagypéntekkel, a testi halállal véget érne.

Húsvét: a nagypénteki földrengés utáni földrengés. Mi is történt az első húsvétkor Máté evangéliuma 28. részében olvasható leírás szerint? A két Mária elment, hogy megnézze Jézus sírját. A sír fele igyekvő asszonyok még nem értek el a sírig, amikor lábuk alatt megingott a talaj. Még el sem értek a lepecsételt és örök által őrzött sziklasír -ahova Jézust temette Arimathiai József- ugyanaz történt, mint amikor Jézus meghalt a kereszten: megrengett a föld. A föld felszíne gyűrödni kezdett a belsejében levő feszültség miatt. Az erős feszültség meghasítja a felszínt.

A felszín nagyon törékennyé válik amikor bent nem fér el a hatalmas erő. Az erő mindig a mélységben van és nem a felszínen. A felszín ha nem tudja elviselni a belső feszültséget, összetörik, szétszaggatja a láthatat-

lan, de megtapasztalható elemi erő. Ez a megtapasztalható belső elemi erő - a húsvét első jele - földrengés. A tényleges földrengés mellett az emberi lélek belső feszültsége is arcunkra rajzolódik. Nézd, milyen kínos tekintetű a belső lelki békétlenség feszültsége alatt élő ember! Nézd, milyen gyötrelmes, milyen fájdalmas tekintetű a belső feszültség alatt élő ember! Nézd a Föld fájó sebeit! Húsvét ezeket a sebeket köti be, húsvét ezeket a kínos gyötrelmeket gyógyítja.

Mária lába alatt megremegett a talaj és szívét, lelkét is feszültség mardosta, Mária megijedt. Ijedtsége elmúlt mihelyt találkozott az angyallal.

Az angyal leszállt a mennyből. Ma is szállnak le angyalok a mennyből. Mellettünk is élnek húsvéti angyalok. Lábunk alatt a föld ha nem is remeg meg, - hála Istennek! - de lelkünk ma is megremeget oly sokszor, mert feszültség mardossa lelkünk. Nézzünk a húsvéti angyalokra, hogy elhengerítsék szeretteink sírja elől a követ. Találjuk meg a húsvéti angyalok üzenetét, akik még az örököt is bátorították, hogy ne féljenek. Ott van minden sír előtt egy elhengerített kő és rajta ülnek az angyalok. A mi sírjaink előtt is ott lesznek a kövön ülő angyalok, hogy szeretteinket bátorítsák. Ez a húsvéti hit mentette meg a földrengések után is a megváltásra, gondviselésre teremtett világot, ez a húsvéti hit életünk koronája.

Ez vitte katakombákba az első keresztyényeket, ez a hit emelt hatalmas katedrálisokat és emel templomokat ma is. Ez a hit az elhaló búzaszemek nyomán kalászt hoz, ez a hit az Élet Kenyere. Élünk Isten drága ajándékával!

ÁMEN.

SÁNDOR SZILÁRD

FOTÓ: ANDORKÓ ATTILA

HÚSVÉTI LOCSOLÓVERSEK

Rózsavizem olyan, mintha
égből hullna,
amerre hordozom szagos lesz
az utca.

Gyertek elő kis leányok, ibolya
virágok,
rózsavizem harmatja hulljon le
reátok.

A szemetek mosolyogjon, az
orcátok kiviruljon,
piros tojás, hímes tojás a zse-
bembe hulljon.

Ha megjő a tavasz, itt lesznek a
gólyák,
gólyák jövetelét nagyon sokan
várják,
mert ha új élet van künt a ter-
mészetben,
új hit, új reménység ébred bent
a szívben.

Bennem is föltámadt szívem
régie vágya,
hol a családoknak van szép
virágszála,
rendre megöntözöm illő tiszte-
lettel
meglocsolom őket illatos vizek-
kel.

Kívánom viruljon, mint illatos
rózsa,
bánat viharától a jó Isten óvja,
legyen szófogadó lánya a szü-
lőknek,
s imádója a mi igaz Istenünk-
nek.

De térjünk a tárgyra: én öntözni
jöttem,
az illatos vizet kézbe ezért
vettem,
rózsavizet öntök lányotok
arcára,
hogy tovább viruljon szemetek
látára.

Az igaz, megvallom: a rózsavíz
drága,
nem lehet prédálni azt csak úgy
hiába,
Akarjátok tudni? Tojás a
válsága,
s ha párosan kapom: nem
lesz azért lárma.

PÁLFFY ÁKOS

MI AZ ERDÉLYI FALU- GONDNOKSÁG?

(FOLYTATÁS A KARÁCSONYI LAPSZÁMBÓL)

Isten és emberi lelkünk egybecsengő parancsa: felelősek vagyunk egymásért! Ha tudatosul bennünk ez a felelősségérzés, emberszolgálatunknak köszönhetően életünk igazi istentiszteletté válik. Lelkészként valom: az embert szolgálva van hitele hitünknek, imánknak, hivatásunk hangoztatásának. A legszebb imádság embertársunk segítése, boldogulásának keresése. Ha munkánk nyomán önfeledten, igaz szívből nevet a gyermek, ha a belső béke sugarát véljük felfedezni a kialvóban lévő tekintetekben, akkor egész életünk értelmessé, imádsággá válik.

A falugondnokságnak több jellemzője van: közvetlen az emberre, a célra hat, és nincsenek közbeékelődő rendszerek, amelyek a szolgáltatás hatásfokát gyengítének (népies megfogalmazásban: Míg Istenhez jutsz, megesznek a szentek.)

A falugondnoki szolgálat egyike a legnagyobb közösséget felvállaló és kiszolgáló intézménynek: a 600–700 lelkes falvak lakóinak legsürgősebb, legfontosabb gondjának a megoldója. A falugondnokság intézménye pillanatnyilag a legújabb szolgáltatás falvaink életében. Meggyőződésem szerint ez a szolgálat kiegészítője lehet az egyházak szeretetszolgálatának, a Polgármesteri Hivatal szociális programjainak, valamint a Caritas otthoni beteggondozó szolgálatának. Nem a fentiek alá- vagy fölrendeltje, nem riválisa. Egymást tisztelve, a közös célt szem előtt tartva, egymást kiegészítve szolgálják az embert, megteremtik a testi-lelki egyensúlyát, visszaadni méltóságát.

A 21. század egyházainak sajátos kihívással kell szembenéznük. „Nem minden aki ezt mondja nékem: Uram, Uram! megyen be a mennyeknek országába, hanem a ki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát.” (Máté 7,21). Nem elég a lelki üdvösség keresése, szolgálata, a mindennapokat, a földi élet szebbé, elviselhetőbbé tételét is feladatul adta Istenünk.

A falugondnokság az önkormányzatokat tehermentesíti a szociális problémák egy részétől. Az önkormányzatok viszont sajnos sok esetben nincsenek a helyzet magaslatán – tisztelet a kivételeknek –, riválist éreznek a szolgáltatásban, és így magatartásuk rosszabb a közömbösnél. A falugondnokság az iskolások szállításával is mentesítheti az önkormányzatokat az állami iskolabusz igénylésétől. Tudni kell azt, hogy ahol megjelenik az állam által adott és működtetett iskolabusz, az a kis települések iskoláinak felszámolását, bezárását vonja maga után.

A falugondnokság a legolcsóbb szociális program, az állandó szolgálat és készenlét biztosítva van. Az erdélyi falugondnoki szolgálat szociális tevékenysége mellett lelassítja az elvándorlást. A program egy járművet – kisbuszt – és egy szolgálatkés

embert feltételez. Sok esetben valóra váltja az ószövetségi elvárást: légy nekem atyám és papom (Bírák könyve 17: 6–10). Kis településeink nagy részét szegénység, elszigeteltség, az infrastruktúra hiánya jellemzi. A szentgericei iskolabuszt kezdetben „köldökszínórnak” nevezték. Összekötötte a falut a világgal, a világot a faluval, rajta keresztül lüktetett az oktatás, az egészségügyi ellátás, a kultúra, sport. Meggyőződésem, hogy a még alakulóban levő falugondnoki mozgalom a kis települések életében a biztonság tudatát jelenti, mely a látszólag kis dolgok – amelyek töviseként keserítik, zavarják az ember életét – megoldását felvállalja és a legtöbb esetben meg is oldja.

A Szülőföld Alap Iroda – Göncz Kinga, a volt Ifjúsági-, Családügyi-, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium miniszterasszonya és Korozs Lajos segítségével – pályázási lehetőséghez juttatta a már működő vagy alakuló falugondnokságokat, így körvonalazódott a falugondnoki járművek beszerzésének egyik feltétele.

Az erdélyi falugondnokság a Magyarországon működőtől függetlenül jött létre. Simén András, a Mocsáry Lajos Alapítvány irodavezetője tudatosította, hogy mi Szentgericén falugondnoki szolgálatot végzünk. A kezdetektől eltekintve meghatározó volt alakulásunkban, fejlődésünkben Kemény Bertalan, mindannyiunk szeretett Berci bácsija. Részemről bármi eredményt is tudok elérni a falugondnokság terén, az néma tisztelgés emléke előtt.

A Romániai Falugondnokságok Szövetségét 2007 augusztusában jegyezték be hivatalosan. A szövetség célja: a szervezett munka, a képzés és az érdekképviselet.

A testi-lelki egyensúly keresésének egy módja, és talán egymás iránti felelősségre is buzdít az az intelem, amelyet Benedek Elek 34 évesen írt, akkor 8 éves fiának: „*Ha, csak magadra gondolsz, ha csak a magad sebe fáj, menj a rengeteg erdő mélyébe, lakjál a vadak s nem az emberek között. Élj fűvekkel, így is lehet élni, amíg haláloed órája üt. De ha az emberek között élsz, vedd ki a magad részét minden igaz, becsületes, jogos küzdelemből.*”

A FALUGONDNOKI SZOLGÁLAT ERDÉLYBEN

Segíteni azokon, akik még vagy már nem tudnak segíteni önmagukon.

Általános tudnivalók:

Az embert leghatásosabban szolgáló programok egyike a falugondnokság. A falugondnoki szolgálat emberre figyelése nagyon fontos, annál is inkább, mert egy olyan nemzedék van letűnőben, akikkel szemben sok-sok mulasztása volt, van ma is a társadalomnak. Hiánypótló a falugondnokság, amikor próbálja bearanyozni a rászorult idősök életének alkonyát.

A falugondnokság, amellettt hogy bizonyos élethelyzeteket megold, eseteket kezel, preventív jellege is van, megtartva, visszaadva az egyedül élő, az elhagyatottság gondolatával küszködő emberek életkedvét, jövőképét. Megszünteti a „nekem már úgy is mindegy” lemondó belenyugvását.

Az erdélyi falugondnokság egy falu életében a felmerülhető szükségletekre adandó válaszként jelent meg. Kis települések, falvak

intézmény- és szolgáltatáshiányból fakadó hátrányainak enyhítése érdekében létrehozott szociális program, szolgáltatás.

Természetesen elsősorban a gyermekekre, a magányos betegekre és az idősekre gondolunk. A szolgálat lényege: a mindennapok terhét enyhíteni, az életet elviselhetőbbé, szebbé tenni, bizonyos élethelyzeteket megoldani, az idősek esetében – a talán már elfelejtett – emberi méltóságot visszaadni. Az idősebb korosztály megszokta, hogy életét egy cél eléréseért kapta, élete így csak eszköz a cél elérése érdekében. A falugondnoki szolgálat nagy feladata tudatosítani, megvalósítani azt az isteni parancsot, miszerint: az embert soha nem szabad az eszköz szintjére lesüllyeszteni, az ember minden körülmény között csak cél lehet. Egymásért felelősek vagyunk, és az ember mindennél fontosabb: Isten gyermeke, Isten legnemesebb teremtménye és munkatársa. Ez a szolgálat segíthet a roma kérdés megoldásában is. A falugondnoki szolgálat, az öntudatos, következetes, szeretetszolgálat.

A falugondnok nem a polgármesteri hivatal szolgálója!

Melyek a feltételei a falugondnoki szolgálatnak?

1. A FALUGONDNOK LÉTE

Egy köztisztviselőnek, megbecsülésnek örvendő, jó szándékú fiatal személy, aki az emberek bizalmával méltósággal bánik. Például ha gyógyszerrel vesz valakinek, nem teszi közhírré azt a faluban, és nem okoskodik, hogy miért használja, használhatja a beteg. Az őszinte vallomások gyónási titokként való megőrzése – a falugondnok sok esetben a magányos személyek számára társalkodó, neki beszél ki örömeiket, bánataikat is. Fontos a rá bízott anyagiakkal való pontos elszámolás!

A falugondnokot a település közgyűlése választja meg pályázat és titkos szavazás alapján. A falugondnok az öt megválasztó közösségnek kell beszámoljon munkájáról, tevékenységéről. A falugondnok általában az önkormányzat munkakönyves alkalmazottja, fizetését a megyei önkormányzat szociális alapjából kell megpályázni vagy érte lobbizni.

A szolgálat meghatározói:

A. Belső indíttatás: minden szolgálatot, munkát – a falugondnokot határozottan – csak jó lélekkel, az életet megszépítő, megkönnyítő szeretettel szabad végezni. Jézus vallomását átélve: „Vegyétek fel az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok, alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketek-

nek. Mert az én igám gyönyörűség, az én terhem könnyű. (Máté 11, 29–30)”. Az ilyen szolgálat nyomán lelki béke, nyugalom fakad.

A külső erő, a parancs, az aláírt munkaprogram tiszteletben tartása, az ehhez való ragaszkodás elgépiesíti a szolgáltatást, így pedig sokat ártunk az ügynek. Többé-kevésbé sérült emberekkel kell dolgozzon a falugondnok, az egyedül élők esetében az utolsó földi reménység lehet életükben, így nem szabad csalódást okoznia.

B. Az önmegtágadással határos lehet, vagy – adott esetben – kell, hogy legyen a szolgáltatás. El kell felejtetni sokszor a munkát, és csak az eredményt kell nézni. Így előbb-utóbb gyönyörűség lesz a munka, a teher pedig könnyű. Jézus nyomán Asszisi Szent Ferenc gondolatára figyelmeztettek:

*„Add, hogy másokat vigasztaljak,
s ne csak a magam számára keres-
sek vigasztalást,*

*hogy másokat megértsek,
s ne csak a magam számára keres-
sek megértést,*

*hogy több szeretetet adjak má-
soknak,
mint amennyit a magam számára
várok,*

*Hiszen amikor adunk, akkor ka-
punk igazán,*

*Amikor elfelejtjük magunkat,
akkor találunk igazán magunkra,
amikor megbocsátunk, akkor nye-
rünk igazán bocsánatot,
és amikor jóságot oltunk az eli-
ramló időbe,
szolgáljuk, éljük az örök életet...
Amen!”*

(Asszisi Szent Ferenc imája)

C. Az elmondottak erőfeletti munkát sejtetnek. Egy őszinte, jó szándékú fiatalban talán meg is fogalmazódik a gondolat: képtelen vagyok ennek a nagy feladatnak eleget tenni. A falugondnok és minden őszinte munkás éppen az erőfeletti munka kihívásaira válaszolva múlja felül önmagát és nemesedik arra a magaslatra, amikor nem az elvégzett munka, hanem az elmulasztott lehetőségek foglalkoztatják. Röviden: nem azt fogja hangsúlyozni mi mindent tett, hanem mi mindent tehetett volna még.

D. A falugondnokok egy intenzív képzésen kapják meg azt az alapfelkészítést, amely munkájuk során majd sok kérdésben eligazítást ad. Pillanatnyilag a Magyarországi Falugondnoki Szövetség vállalja ezt a képzést.

2. KISBUSZ MŰKÖDTETÉSE

A falugondnokság második fontos eleme, amelynek mindennap üzemelnie kell. Adott esetben 15–20 gyermeket szállít, tehát tökéletes műszaki állapotban kell lennie. Minden felelősség a falugondnoké, de minden segítséget meg kell adniuk az egyházaknak, az önkormányzatoknak, a civil szerveződéseknek a biztonságos és hatékony üzemeltetés érdekében.

A kisbuszok beszerzésének több lehetősége van:

a) testvérgyülekezetek segítségével

Az amerikai ember szociálisan érzékeny – ennek köszönhetően van nálunk Szentgericén falugondnokság, elsőként Romániában. Az amerikai testvérgyülekezetektől intézményes formában lehetne kérni ennek a programnak a támogatását. A 2005-i Testvérgyülekezeti Tanács küldöttgyűléséhez eljuttattam egy elég részletes tervet, miszerint, ha minden amerikai testvérgyülekezet évi 500 USD-t folyósítana, az ily módon összegyűlt pénzből évente 5–6 kisbuszt lehetne vásárolni és forgalomba íratni.

Falvaink nagy részét felekezeti és etnikai sokszínűség jellemzi, és ez a tény nagyobb anyagi háttérrel ad a falugondnokság megszervezésének: több felekezet, több testvérgyülekezet. Az összefogás válaszfalakat dönt, közös célt fogalmaz meg.

b) a Szülőföld Alapból elkülöníteni 10–15 kisbusz árát

Göncz Kinga miniszter asszony az ötletet jónak tartja, és őszinte segítségéről biztosított.

c) a vidékfejlesztés témakörén belül országos tervet kidolgozni, uniós forrásokat megpályázni

Falugondnokaink jelenünk irgalmas szamaritánusai. A lelkekbe reménységet oltanak, hogy szebb legyen a világ. Adjon Isten sok irgalmas lelket, kevés rászoruló!

3. KÖLTSÉGEK

A falugondnoki busz működtetésének költsége, a falugondnok javadalmazásának megoldása szerintem túldramatizált aggodalom. Természetesen nem hagyható figyelmen kívül, de ezen nem szabad fennakadni! E vonatkozásban számításba jöhetnek mindazok a lehetőségek, amelyek a kisbusz beszerzésénél: Szülőföld Alap, vidékfejlesztési pályázatok, testvérgyülekezeti kapcsolatok, jó szándékú vállalkozók önzetlen segítsége stb.

Az Európai Unió követelni fogja a szociális kérdések megoldását, sőt, hiszem, hogy kötelezni fogja Romániát! Ne várjuk, hogy más fogalmazza meg, mire van szükségünk! Néhány mintaszerű falugondnoki szolgálattal, szolgálatban adjunk ötletet!

BALÁZS SÁNDOR,
A ROMÁNIAI FALUGONDNOKSÁGOK
SZÖVETSÉGÉNEK ELNÖKE

MÁRCIUSI GONDOLATOK

PRÉD 10, 16-17: „*Jaj neked, ország, ha királyod gyermek, és vezetőid már reggel lakomáznak! Boldog vagy, ország, ha királyod nemes ember, és vezetőid a rendes időben érkeznek, önuralommal és nem részegeskedve!*”

A magyar állam fennállásának ezer esztendejében először 1241-ben jelent meg feje fölötte fenyegetően a lét- és nemlét damokleszi kardja. Ekkor Batu kán seregei megsemmisítő vereséget mértek IV. Béla királyunkra, felprédálva, romokba döntve az országot. A visszatérő királynak azonban, okulva hibáiból, sikerült újjáépíteni az országot. Ez a porából, főnixi madárként újjászülető állam vált aztán száz esztendő múlva, Nagy Lajos uralkodásának idején, Európa egyik nagyhatalma. Majd újabb száz esztendőt követően, ez az ország zúzta szét 1456-ban Hunyadi János vezetése alatt, Európa kapujában, Nándorfehérvárnál, II. Mohamed szultán világhódító csapatait. Néhány évtized múlva pedig, amint Kölcsey írta, „nyögte Mátyás bús hadát Bécsnek büszke vára.” Ekkor a magyar királyság már nemcsak katonai hatalom, hanem az európai reneszánsz műveltség egyik központja is. Egy virágzó, szilárd alapokon álló királyság.

De néhány évtized múlva már a szakadék szélén állt ugyanez az ország és 1526-ban Mohács sírgödrébe temette azt, az uralkodói bölcsességben még híjával levő gyermek II. Lajos és az öncélú, széthúzó hatalmasságok. Aztán két királyt választott az ország, egymás ellen hadakoztak, miközben a török pusztított, prédált, és 1541-ben elfoglalta az ország központját, Budát is. Három részre szakadt az ország, az erős építmény. Európa védőpajzsa darabokra tört és a lét- és nemlét damokleszi kardja újból vészesen ingott a nemzet, ország felett. Szenczi Molnár Albert zsoldárfordító és nyelvész könyörgése pedig megrázó erővel mutatja azt a romlást ahova a hajdan erős ország jutott:

Kegyelmezz meg minekiünk.

Olthalmazz meg ellenségőtől,

Pogány népek fegyverőtől,

Kegyetlenek hatalmát,

Vedd el rólunk igáját.

Örökségedben jövének,

Nagy pusztaságot tövének,

Falut, várast, templomat,

Kiben hallgattuk szódat,

Rontnak, pusztítanak, égetnek,

Édes hazánkból kivernek,

Téged is ingerlenek,

Mintha nem bírnál vélek.

Holttestek az Te szentidnek

Eletemetetlen hevernek,

Szaggatják az madarak,

És hurcalják az vadak,

Ezek mia az vérontás,

Széllyel, mint patak víz folyás,

Ezzel üznek csúfságot,

Uram, lásd meg ez dolgot!

1604-ben Váthay Ferenc végvári vitéz 1604-ben pedig így sóhajtott az elmúlt dicsőségről, nagyságról:

„Áldott magyar nemzett kevés maradékja,

Régen Európának ki valál csillagja,

Avagy e világnak tüköre s zászlója,

Az jó, tisztességes hírnek kívánója.”

Majd megrázó prófétai szavakkal adott hangot félelmeinek:

*„Múlt száz esztendő közt káridtul irtózom
S jövőendőitü kétször inkább iszonyodom.”*

Vatthay félelme beigazolódtott. A török uralom megtörte az ország fejlődését, kifosztotta, elerőtlenítette. Majd jött a Habsburg iga. A felállásnak, önálló útkeresésnek újabb béklyóba kötése. Aztán újabb erőket felörlő harcok, küzdelmek. Az 1700-as évek végén pedig Herder német gondolkodó már a magyar nemzet halálát is megjövendölte: „Most szlávok, németek, románok és más népek közt az ország lakosainak kisebbik részét alkotják, és évszázadok múltán talán nyelvüket is alig lehet megtalálni. A nemzethalál kapujában állott tehát a nemzet.

Hogy mégsem lépte át a küszöböt, az az 1848. március 15-i pillanatnak köszönhető, amikor a nemzetnek bölcsei határozott nem-et mondtak a herderi jóslatra. Amikor egyértelműen igen-t mondtak az élni akarásra, a nemzet felemelésére, gyarapítására. Amikor kinyilvánították: szabadság nélkül nincs haladás, nincs fejlődés, nincs nemzeti jövő, felemelkedés. Amikor a nemzet nagyjai, Kossuth, Széchenyi, Petőfi, Irinyi, Jókai, Táncsics, Vasvári, Batthányi és mások felébresztették a nép szívében is a gondolatot: „A madárnak szárnya van és szabadsága, az embernek pedig egyetlen szülőföldje és sok kötelessége.” Ez kovácsolta egységbe a nemzetet, ez acélozta meg akaratát, ez vezetett a márciusi csodához, mely nemet mondott a nemzethalálra. Mely reményt, hitet adott és meggyújtotta a nemzet lángoló erejét, a szabadság régóta kialudt fáklóját, hogy annak fényénél járhasa önmaga útját, hogy a szabadság eszméjével formálja jövőjét. A nemzet felébredt, élni akart, múltjához méltóan és ajkához emelte március 15-én az élet vizét és vállalt mindenféle áldozatot.

De mindez nem volt elegendő. Ferenc József az orosz cárhoz fordult segítségért és végül a többszörös túlerő diadalmaskodott. Megtorlás és terror, a nemzet kiválóságait újból megtizedelte a kimerítő harcok, a zsarnoki megtorlás és a kényszerű száműzetés. A harc azonban nem maradt nyomtalan: az eszmék, -amelyekért 1848-1849-ben sokan életüket áldozták- ha részben is, de mégis megvalósultak. Aztán jöttek a „boldog békeidők”, melynek a világháború és a trianoni békeszerződés vetett véget és kezdetét vette egy újabb kor, mely még soha nem tapasztalt szigorral lobogtatta meg a lét- és nemlét kardját, mely a szólás-, nyelv szabadságának megvonásával, az egyenlőtlenség, hátrányos megkülönböztetés, elnyomás formájában jelentkezett. És eljött az idő, amikor egyesek már azért fáradoztak, hogy a herderi jóslat valósággá legyen.

Bőrünkön érezzük, hogy a márciusi eszmék mennyire időszerűek napjainkban is: szabadság, testvériség, egyenlőség. A kérdés azonban az, hogy vajon lesznek-e újabb márciusi szereplők, akik a szónak, nemes cselekedetnek erejével hajlandóak minden áldozatot meghozni szabadságjogainkért. Vajon lesznek-e, akik Vasvárik, Petőfik lelkületével, nemzetszeretetével, elkötelezettségével, áldozathozatalával, őszinteségével akarnak nem-el választolni a herderi jóslattal, sorssal, amit nekünk szántak. Vajon tudunk-e március 15-ből tanulni egységet, áldozathozatal, felelősséget, öntudatot

és nemzetfélést? Vajon megértjük-e mi mindannyian azt az üzenetet, hogy az embernek egyetlen szülőföldje és sok kötelessége van és, hogy ezek közül az egyik a közössége, nemzete iránti felelősség? Vajon meghalljuk-e a kossuthi intést: „Ne civakodjunk afölött, hogy mik voltunk, egyesüljünk arra, aminek lennünk kell”? És tudjuk-e, hogy minek kell lennünk? Kérdések, amelyek megválaszolása egyben válaszok a lét- és nemlét az élet és halál kérdéseire.

Sokszor a vatthay féle félelem tölti el szívünket a jövőndöt illetően.

A prédikátor azt mondja: jaj annak az országnak, mely királyának gondolkodása még gyermeki, aki híjával van a bölcsességnek, a jó és a rossz ismeretének, amelynek vezetői nem a közérdeket, hanem az önérdeket tekintik elsőbrendűnek, akiket a hatalom és gazdagság itala részegített meg, akik éket vernek közénk. Történelmünk, népek múltja ezt a bölcsességet erősíti meg: amikor az ország vezetői híjával voltak a bölcsességnek, akkor az ország romokban hevert.

Néha azt érezzük, akik bizalmat kaptak, akik jogainkért kellene síkra szállniuk, inkább önmagukért, önérdekükért kardoskodnak, nem pedig nemzeti közösségünk előrehaladásáért, boldogulásáért, virágzásáért. Sokszor bennünk is felsajdul a prédikatori félelem, hogy vajon ott-e a márciusi akarat, őszinteség és lelkület választottjaink szívében. Mégis reménykedünk, hogy az emlékezés fáklója megmutatja az utat számukra, reménykedünk, hogy szívükben meggyújtja a felelősség lángját.

Ha nem, hát mi legyünk, akik okulunk a múltnak tanításából. Mi legyünk, akik választ adunk a jelen kérdéseire, akik végleg eltávolítjuk a fejünk felett vészjóslóan, fenyegetően lógó kardot. Március 15-e ebben is példát mutat: a nép volt az, amelynek egyesült ereje előre mozdította a nemzet ügyét. Márciusi lelkülettel szóljunk: élni akarunk szülőföldünkön, emberhez méltóan, egyenes gerinccel, szabadságjogaink birtokában, béklyók nélkül. Rendületlenül hívek akarunk maradni múltunkhoz, sírjainkhoz, bölcsőinkhez. Üzenjük: nem akarunk eltűnni, felszívódni, csepp lenni mások tengerében, hanem egyetértésben, egyenlőségben, békességben élni azokkal a népekkel, akik mellé Isten rendelt. Halljuk meg és cselekedjünk 1848. március 15-e mai üzenetét, hogy ne csak múltunk, hanem jövőndök is legyen.

PÁL JÁNOS

MINDEN KEDVES OLVASÓNK -
NAK KELLEMES ÜNNEPET KÍ-
VÁNUNK, LEKÉSZTÁRSAINKNAK ÁLDOTT
SZOLGÁLATOT!!!
A „SZERKESZTŐK”

Jóakarát – a Marosi Unitárius Egyházkör lapja

Főszerkesztő: Nagy Zsigmond

Szerkesztők: a Marosi Unitárius Egyházkör lelkészei.

Olvasó szerkesztő: Pálffy Tamás Szabolcs

Tördelő szerkesztő: Andorkó Attila

Postacím: 547629 Jobbágyfalva, Belső utca, 91 szám.

Elektronikus cím: joakaratlapp@yahoocom, tel: 0744387333, 0744576933

Világhálón elérhető a www.lorinfo.ro/joakarát címen, a Lorinfo internetszolgáltató adományaként.